

POLGÁRI KOLLÉGIUM

Gazdasági Szakág

Az Ítéltáblai Határozatok című folyóiratban 2005. évben megjelent határozatok

1. ÍH 2005/1/38.

A cég- és változásbejegyzési eljárásban a jogi képviselő kötelező, emiatt a hiánypótlási kötelezettség elmulasztásának a jogkövetkezmenyei nem alkalmazhatóak akkor, ha a bíróság hiánypótlási felhívását a félnek és nem a jogi képviselőnek kézbesítette. [1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 21. § (2) bek.; Pp. 97. §]

A bejegyzési eljárásban nem kizárt az elkülönítés jogintézményének alkalmazása, ez azonban nem járhat azzal, hogy a bejegyzési kérelem egyes – fogalmilag összetartozó – részeit bejegyzi, másokat pedig elutasítja a cégbíróság. Az elkülönítést elrendelő végzés pervezető végzés, ellene fellebbezésnek nincs helye akkor sem, ha az elkülönítésre a fentiek figyelmen kívül hagyásával került sor. Az így előállt jogsértő helyzet (és cégjegyzéki állapot) csak törvényességi felügyeleti hatáskörben orvosolható. [1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 20. § (1) bek., 50. § (1) bek. c) pontja; Pp. 149. § (1) bek., 233. § (3) bek., 237. §] Cégbejegyzési eljárásban ideiglenes intézkedés nem kérhető. [Pp. 156. § (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 10. Cgf. 44.266/2004/2.)

2. ÍH 2005/1/40.

A végelszámolási kifogás célja, hogy a végelszámoló jogszabálysértő intézkedésével, mulasztásával szemben a sérelmet szenvedett félnek jogorvoslatot biztosítson. Alkalmazása feltételezi a folyamatban lévő végelszámolást. A végelszámolás befejezése, megszűnése után kifogás előterjesztésének nincs helye, a végelszámolóval szembeni esetleges igények peres úton érvényesíthetők. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 51. §, 73. § (3) és (5) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 16. Cgf. 40.186/2003/5.)

3. ÍH 2005/1/34.

A közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező uralkodó tag korlátlan tagi felelőssége megállapításának – a befolyás fennálltán túl – további konjunktív feltétele a társaságra hátrányos üzletpolitika folytatása, és hogy ez a társaság kötelezettségeinek teljesítését jelentősen veszélyeztesse. E feltételek bármelyikének hiánya a korlátlan felelősség megállapítását kizárja. [1997. évi CXLIV. tv. (Gt) 291. §, 296. § (3) bek.]

Amennyiben az uralkodó tag egyben vezető tisztségviselő is, tagi és vezető tisztségviselői tevékenységét el kell határolni egymástól, és a konszernjogi felelősség szempontjából kizárólag az uralkodó tagi magatartás értékelendő. [Gt. 21. § (1) bek., 29. § (3) bek., 121. § (1) bek., 129. §]

Az üzletpolitika fogalma alatt üzleti „cselekvési program”; a stratégiai, piaci műveletek hosszabb távú meghatározása; tervezése; a cégre jellemző gazdálkodási koncepció kialakítása; az üzleti célok, irányelvek megfogalmazása értendő.

(Fővárosi Ítéltábla 16. Cgf. 40.080/2004/3.)

4. ÍH 2005/1/37.

A bíróság a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem hiányainak pótlására – ha a hiánypótlásnak helye van – megfelelő határidőt köteles biztosítani. A nem megfelelően megállapított hiánypótlási időtartam miatt bekövetkező határidő-mulasztást nem lehet a cég hátrányára értékelni. [1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 41. § (3)–(4) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 13. Cgf. 45.251/2004/2.)

5. ÍH 2005/1/35.

A törvényességi felügyeleti eljárásban – ha ennek jogszabályi feltételei fennállnak – a cégbíró szabadon mérlegeli, hogy milyen törvényességi felügyeleti intézkedést alkalmaz, a kérelem erre nézve nem köti. Törvényességi felügyeleti intézkedésként azonban nem alkalmazható bankszámla zárolása; a cég működésének felfüggesztése pedig kizárólag a törvényes működés kikényszerítése érdekében rendelhető el. [1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 50. § (1) bek., 54. §]

A törvényességi felügyelet nem terjed ki olyan ügyre, amelyben más bírósági vagy közigazgatási eljárásnak van helye, és nem szolgálhat a cég gazdálkodásának és gazdasági döntéseinek felülvizsgálatára. [1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 51. § (6) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 13. Cgf. 44.409/2004/2.)

6. ÍH 2005/1/31.

Ha a kétféle közkereseti társaság egyik tagja meghal, a megmaradt tagnak három hónapos jogvesztő határideje van újabb tag bejelentésére. Ez a tag lehet az elhunyt tag örököse is, az örökös és a megmaradt tag megállapodása esetén, a három hónapos határidőt azonban nem a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésétől, hanem a tagsági jogviszonynak a tag halálával bekövetkezett megszűnésétől kell számítani. [1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 3. § (2) bek., 92. § f) pontja, 96. §, 98. § (1) bek.; 1989. évi XXXII. tv. 40. §, 42. § (1) bek., 43. § (4) bek.; Pp. 152. §]

(Fővárosi Ítéltábla 10. Cgf. 44.097/2004/2.)

7. ÍH 2005/1/36.

A kft. felszámolásának jogerős elrendelésével együttjáró cégjegyzéki változásokra vonatkozó változásbejegyzési eljárás nem teszi okafogyottá a korábban bekövetkezett változások cégjegyzéken történő átvezetését. Így például a felszámolást megelőzően lemondott ügyvezetőt e jogviszonya tényleges megszűnésének napjával, és nem a felszámolás kezdetével kell törölni a cégjegyzékből. [1997. évi CXLV. tv. (Gt.) 30. § (1) bek. c) pontja és (2) bek.; 1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 28. §, 30. § (2) bek., 49. § (1) bek., 53. § (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 10. Cgf. 44.499/2004/3.)

8. ÍH 2005/1/43.

Egy adós fizetéseképtelenségét bármilyen összegű, – az adós által a felszámolási eljárást megelőzően nem vitatott – tartozás megalapozza. [1991. évi IL. (Cstv.) 24. (1) bek., 27. § (2) bek. a) pontja.]

A kamatfizetési kötelezettség a pénzfizetésre szóló teljesítési késedelem objektív következménye. A tőketartozás késedelmes megfizetésével a késedelmi kamat az erről kiállított számla hiányában is megilleti a hitelezőt. [Ptk. 293. § és 301. § (1) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 43.344/2004/6.)

9. ÍH 2005/1/39.

A végelszámoló – ha megállapítja, hogy a végelszámolás alatt álló cég vagyona a tartozásokat nem fedezi – köteles kezdeményezni a felszámolási eljárást. Az eljárás megindításával felmerülő költségek előlegezése alól mentességet akkor sem élvez a végelszámoló, ha nem a cég által önkéntesen elhatározott, hanem a cégbíróóság által elrendelt végelszámolás lefolytatására jelölték ki. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 22. § (1) bek. b) pontja, 23. § (1) bek., 72. § (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 11. Fpkf. 43.172/2004/3.)

10. ÍH 2005/1/44.

Az adós fizetéseképtelensége nem általában, hanem csak a kérelmet előterjesztő hitelező által meghatározott követelés vonatkozásában vizsgálható. Erre figyelemmel a felszámolás első, a fizetéseképtelenség vizsgálatára szolgáló szakaszában hitelezőnek csak az a személy minősülhet, aki a felszámolás elrendelésére vonatkozó kérelmet előterjesztette. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 22. § (1) bek. b) pontja, 24. § (1) bek., 27. § (2) bek. a)–b) pontja]

(Fővárosi Ítéltábla 11. Fpkf. 40.558/2003/2.)

11. ÍH 2005/1/46.

A felszámolási eljárásban előterjesztett kifogás elbírálása során a bíróságnak először azt kell vizsgálnia, hogy az az arra jogosult hitelezőtől származik-e; benyújtása határidőben, a jogszabályi feltételekkel összhangban történt-e; és csak ezt követően kerülhet sor a kifogás érdemi elbírálására. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 51. §]

A zárómérleg elkészítése kapcsán azokat a felszámolói intézkedéseket illetve mulasztásokat, amelyekre vonatkozó kifogást az érintettek kellő időben nem terjesztettek elő, már nem lehet kifogással támadni. [Cstv. 56. § (1) bek., 57. § (1) bek. a) pontja]

Amennyiben a felszámoló a számára előírt feladatokat nem maga végzi el hanem azt másra bizza, és nem igazolja, hogy ellátásukhoz különleges szakértelemre volt szükség, az ezzel összefüggésben felmerült költségek felszámítására nincs törvényes lehetősége. [Cstv. 57. § (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 40.325/2003/2.)

12. ÍH 2005/1/45.

A felszámoló (felszámolóbiztos) nem minősül a Gt. hatálya alá tartozó vezető tisztségviselőnek, ezért rá a Gt.-ben a vezető tisztségviselőkre nézve megfogalmazott kizárási okok nem vonatkoznak. Nincs jogi akadálya annak, hogy egymással gazdasági vagy tulajdonosi kapcsolatban álló gazdálkodó szervezetek felszámolása során ugyanaz a felszámoló (felszámolóbiztos) járjon el. [1997. évi CXLV. tv. (Gt.) 21. § (2)–(3) bek.; 1991. évi IL. tv. (Cstv.) 27/A. §]

(Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 43.809/2004/3.)

13. ÍH 2005/1/47.

A felszámolási eljárást a megfelelő számú és képzettségű szakemberrel rendelkező felszámoló maga köteles lefolytatni. Díja felszámolási költségnek minősül, és csak az őt kirendelő bíróság előzetes engedélyével és csak a saját felszámolói díja terhére vehet igénybe teljesítési segédet.

A felszámoló által megbízott ügyvéd díját csak akkor lehet felszámolási költségként elszámolni, ha igénybevitelére különleges szakértelmet igénylő feladat ellátása érdekében van szükség. A felszámoló saját szervezetén belül, díja terhére köteles gondoskodni az adós vagyoni eszközeinek megóvásáról, a tevékenység befejezésével, illetve az ezzel kapcsolatban felmerülő számviteli és adminisztrációs feladatok ellátásáról. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 27/A. § (9) bek.; 48. § (3) bek.; 50. §; 57. § (2) bek. g) pontja, 60. § (4) bek.; 167/1993. (XI. 30.) Korm. r. 2. § (3) bek. b) pontja]

(Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 43.326/2004/2.)

14. ÍH 2005/1/33.

Külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepére a Gt., mint anyagi jogszabály nem alkalmazható; a fióktelep képviselője által a Gt. 47. §-a alapján előterjesztett keresetet ítéletben, érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani [1997. évi CXXXII. tv. 6. § (2) bek.; Gt. 47. § (2) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 14. Gf. 40.235/2004/6.)

15. ÍH 2005/1/48.

Az ideiglenes vagyongfelügyelő kirendelése iránti kérelem elbírálása során a Cstv. 24/A. § (2) bekezdésében írt három törvényi feltétel együttes meglétét kell vizsgálni, e vizsgálatnál azonban nem játszik szerepet a fizetéseképtelenség fennállása vagy annak hiánya.

Valamely bizonyítandó tény valószínűsítésének a követelménye feltételezi, hogy a fél legalább olyan mértékben szolgáltatson bizonyítékokat, hogy azokkal a bíróságot a bizonyítandó tény valószínű fennállásáról meggyőzze. Ehhez a fél pusztá előadása nem elegendő. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 24/A. § (2) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 45.273/2004/3.)

16. ÍH 2005/1/32.

A betéti társaság szükségképpen fogalmi eleme legalább két eltérő jogállású tag – egy beltág és egy kültág – részvétele. A kéttagú betéti társaságnál bármelyik tag tartós hiánya miatt azonban nem az általános Gt. 98. § (1) bekezdésére, hanem a betéti társaság speciális megszűnési okának számító Gt. 104. §-ára hivatkozással kell megállapítani a társaság megszűnését.

A Gt. 104. §-ában írt, a társaságból kivált beltág illetve kültág pótlására, vagy a közkereseti társaságként való továbbműködés elhatározására előírt három hónapos határidő anyagi jogi természetű, ezért elmulasztása esetén a mulasztás igazolására nincs törvényes lehetőség. [Gt. 9. §, 104. §; Pp. 106–110. §]
(Fővárosi Ítéltábla 14. Cgf. 44.994/2004/2.)

17. ÍH 2005/2/81.

A létesítő okirat bármely jogszabályba ütköző rendelkezése a cégalapítás bejegyzése iránti kérelem elutasítását vonja maga után, nincs mód e tekintetben a részleges érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazására. [1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 9. § (2) bek., 11. §, 123. § (2) bek. f) pontja, 139. §; Ptk. 200. § (2) bek., 239. §; 1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 41. § (3)–(4) bek., 44. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 16. Cgf. 45.437/2004/2.)

18. ÍH 2005/2/84.

Törvényességi felügyeleti eljárásban csak a Ctv. 54. §-ában meghatározott szankciók alkalmazhatóak. [1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 54. §]

Ha a betéti társaság valamennyi kültagja kiválik a társaságból, és három hónapon belül nem jelentenek be újabb kültagot, a társaság a törvény erejénél fogva szűnik meg. Az ex lege történő megszűnés nem tekinthető törvényességi felügyeleti szankciónak. [1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 104. § (2) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 14. Cgf. 45.102/2004/2.)

19. ÍH 2005/2/86.

A fizetéseképtelenség megállapítása szempontjából – egyebek közt – az vizsgálandó, hogy az adóssal szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt-e. A végrehajtás célja a tartozás behajtása, ezért nyilvánvalóan eredménytelen a végrehajtás, ha az adós lefoglalható vagyontát értékesítik, de a befolyt összeg a hitelezői követelést csak részben fedezi. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 27. § (2) bek. b) pontja; 1990. évi CXI. tv. (Art.) 88. § és 87. §; 1994. évi LIII. tv. (Vht) 52. § d) pontja.]
(Fővárosi Ítéltábla 11. Fpkf. 43.966/2004/4.)

20. ÍH 2005/2/87.

Ha a lízingelt vagyontárgy tulajdonjogát az adós a felszámolás kezdő időpontjáig nem szerezte meg, a vagyontárgy nem tartozik az adós vagyonába, így azt a lízingbeadó kérelmére ki kell adni. Az ezzel kapcsolatos jogvitában az általános hatáskörrel rendelkező bíróság jár el. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 4. § (1)–(2) bek., 38. § (3) bek.]

Kifogás előterjesztésére csak a sérelmet szenvedett fél jogosult, harmadik személynek önálló kifogásolási joga nincsen. [Cstv. 6. § (4) bek., 51. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 43.734/2004/4.)

21. ÍH 2005/2/89.

A nyilvántartásba vett követelést utóbb vitathatja a felszámoló, azonban az elismeréssel egy tekintet alá eső nyilvántartásba vétel következtében őt terheli annak bizonyítása, hogy a tartozás nem áll fenn. [Ptk. 242. § (1) bek.; 1991. évi IL. tv. (Cstv.) 46. § (5)–(6) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 43.353/2004/4.)

22. ÍH 2005/2/80.

A végrehajtási eljárás felfüggesztése azzal jár, hogy tartama alatt további végrehajtási cselekmény foganatosításának nincs helye, de önmagában nem eredményezi a már lefoglalt üzletrész foglalás alóli feloldását. [1994. évi LIII. tv. (Vht.) 50. § és 101. §; 1997. év CXLV. tv. (Ctv.) 12. § (3) bek. k) pontja és (6) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 10. Cgf. 40.348/2003/4.)

23. ÍH 2005/2/79.

A bejegyző (változásbejegyző) végzést hatályon kívül helyező ítélet végrehajtását a cégbíróság az ítélet kézhezvételét követően, hivatalból lefolytatott törvényességi felügyeleti eljárás keretében kényszeríti ki és ellenőrzi. A törvényes működés helyreállítási módjának kidolgozása az ítéletben foglaltak figyelembevételével az ítélettel érintett személyek feladata. [1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 47. § (1) bek., 51. § (1) bek., 54. §]
(Fővárosi Ítéltábla 16. Cgf. 45.069/2004/2.)

24. ÍH 2005/2/85.

A kérelemre indult és a hivatalból indult törvényességi felügyeleti eljárás, valamint a hivatalból törlési eljárás egymáshoz való viszonya. [Ctv. 49. § (1) bek., 50. § (1) bek., 52. § (1) bek., 54. § (1) bek., 57. § (2) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 13. Cgf. 45.172/2004/5.)

25. ÍH 2005/3/124.

Nem gátolja az átalakulás bejegyzését az a tény, hogy az átalakuló társaságnak kifizetetlen, lejárt tartozásai vannak. Az átalakulást (egyesülést, szétválást) csak a jogerősen elrendelt felszámolási eljárás akadályozza. [1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 60. § (1) bek.]

Nem tilos az átalakulás bejegyzése a hatályos szabályozás szerint, ha a le nem járt követelések hitelezőivel az egyezkedés nem vezetett eredményre, vagy ha a biztosítéknyújtás kérdésében a felek között vita van. (Gt. 66. §)
(Fővárosi Ítéltábla 10. Cgf. 44.653/2004/3.)

26. ÍH 2005/3/128.

A bejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti per – mint a fellebbezést helyettesítő jogorvoslati eszköz – tárgya a cégbíróság végzésének, illetve a bejegyzési eljárás jogszerűségének a vizsgálata. Ennek során a perbíróságnak azt kell megállapítania, hogy a cégbíróság a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt-e el, a rendelkezésére állt okiratok, adatok alapján helye volt-e a bejegyzésnek.

Tagváltást bejegyző végzés hatályon kívül helyezésére irányuló keresetben nem lehet sikerrel hivatkozni a tagváltás alapjául szolgáló üzletrész-adásvételi szerződés érvénytelenségére. E kérdést ugyanis a cégbíróság sem vizsgálhatta a változásbejegyzési eljárásban, ezért erre a változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti perben sincs lehetőség. [1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 138. §, 157. §; 1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 20. §, 44. § (1) bek., 46. § (1)–(2) bek., 47. § (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 16. Gf. 40.179/2004/5.)

27. ÍH 2005/3/129.

Alávetéses illetékesség kikötésének a felek vagyoni ügyeiben egymásközt felmerült jogvita tekintetében van helye. Az adós fizetésektelenségének megállapítására irányuló felszámolási eljárás nem minősül a felek egymásközi jogvitájának, arra egyébként is – a Cstv. rendelkezése szerint – az adós székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bíróságnak van hatásköre és illetékessége. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 1. § (3) bek., 6. § (3) bek.; Pp. 41. §]
(Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 43.419/2005/3.)

28. ÍH 2005/3/126.

Üzletrész felosztásának minősül az is, amikor az üzletrész átruházásakor nem önálló új üzletrész kialakítására kerül sor, hanem a korábban önálló üzletrész névértékének meghatározott részét a társaság másik tagja szerzi meg. [1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 125. §, 133. § (1)–(2) bek., 140. § (1) bek., 150. § (2) bek d) pontja]

A tagváltás bejegyzésére irányuló eljárásban és az elővásárlási jog megsértésével kapcsolatban kérelemre indult törvényességi felügyeleti eljárásban sem vizsgálhatja a cégbíróság, hogy az üzletrész átruházása során betartották-e az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó előírásokat. Az ezzel összefüggő igényeit a sérelmet szenvedett jogosult peres úton érvényesítheti. [Gt. 134. §; 1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 50–51. §]

Csak az a hiánypótlásra felhívó végzés felel meg a jogszabályi követelményeknek, amely világosan és egyértelműen tartalmazza a bejegyzés akadályait, az azok megszüntetéséhez vezető intézkedéseket, valamint a benyújtandó okiratokat. Fokozottan érvényes ez, ha a cégbíróság a hiánypótlás teljesítéséhez a Ctv. mellékletében előírtakon kívüli okirat benyújtását tartja szükségesnek. [Ctv. 41. § (2)–(4) bek., 44. §]

(Fővárosi Ítéltábla 13. Cgf. 43.466/2005/4.)

29. ÍH 2005/3/127.

Tpt. 4. §-a és a Gt. 27. §-a alapján előterjesztett kártérítés iránti kereset elbírálására a Munkaügyi Bíróságnak van hatásköre, ha az ügyvezető alperes a felperesi cégnél munkaviszonyban áll. [1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 27. §; 1996. évi LVII. tv. (Tptv.) 4. §; Pp. 28. §, 158. § (2) bek., 129. §]

(Fővárosi Ítéltábla 14. Gpkf. 43.531/2005/2.)

30. ÍH 2005/3/133.

A vitatott hitelezői igény elbírálása során a bíróság azt vizsgálja, hogy az igény jogalapja, összecszerúsége helytálló-e. Kifogásként kell elbírálni a jogvitát, ha az összegében nem vitás hitelezői igény besorolásával nem ért egyet a hitelező, illetőleg, ha az igénybejelentés nyilvántartásba-vételének elmulasztását sérelmezi. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 46. § (6) bek., 51. §]

A felszámolás kezdő időpontjával, vagy a közzétételt megelőzően lejárt követelések tekintetében a közzétételt követő egy éven túl bejelentett igényt a felszámolóknak nem kell nyilvántartásba vennie. [Cstv. 46. § (5) bek.]

A kártérítési igény – akár kontraktuális, akár deliktuális károkozásról van szó –, nyomban esedékessé válik a károsodás bekövetkeztekor, az egyéves bejelentési határidőt tehát erre figyelemmel kell megállapítani, akkor is, ha kötvénnyel kapcsolatos jogviszonyból ered a követelés. [Ptk. 312–313. §, 339. § (1) bek., 360. §; 1996. évi CXII. tv. (Hpt.) 90. § (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 11. Fpkf. 44.723/2004/4.)

31. ÍH 2005/3/131.

A többször módosított Cstv. 24. § (3) bekezdése szerinti vélelem alkalmazásának törvényi feltétele az, hogy az adós a részére szabályszerűen kézbesített felszámolási kérelemre és a bíróság felhívására semmiféle nyilatkozatot ne tegyen.

Az elsőfokú bíróságnak még abban az esetben is, ha az adós fizetési képtelenségét a fentiek szerint vélelmezi, tényállást kell megállapítani. Ilyen esetben a tényállás nem más, mint a hitelező által a többször módosított Cstv. 24. § (1) bekezdése szerint előadott és bizonyítékokkal alátámasztott – az adós által az értesítést követően vitássá nem tett –, a Cstv. 27. § (2) bekezdésének valamely pontjában írtakat kimerítő kérelembeli tényállás. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 24. § (1) és (3) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 44.813/2004/5.)

32. ÍH 2005/3/130.

Az adós fizetési képtelenségének a Cstv. 27. § (2) bekezdés b) pontja szerinti megállapítása szempontjából eredménytelen végrehajtásnak minősül az a végrehajtási eljárás, amely az adós lefoglalható vagyona hiányában szünetel. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 24. § (1) bek., 25. § (1) bek. c) pontja, 27. § (2) bek. b) pontja; 1994. évi LIII. tv. (Vht.) 1. §, 52. § d) pontja]

(Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 45.312/2004/2.)

33. ÍH 2005/4/167.

A részvénytársaságokra irányadó konszernjogi szabályok alkalmazása, és az uralkodó tag helytállási kötelezettségének megállapítása szempontjából a részvényesi pozíciónak van jogi jelentősége. Részvényesnek csak a részvényesi jogok gyakorlója minősül. A Gt. a „csendes” vagy „közvetett” részvényes, illetve a részvényen fennálló tulajdonjog jogosultjától elkülönülő vagyongazdálkodó fogalmát nem ismeri. [1998. évi XXIX. tv. 10. § (2)–(3) bek.; 1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 3. § (1) bek., 179. § (1) bek., 198. § (1) bek., 220. § (1) bek., 288. § (1)–(2) bek., 290. §, 295. §]

(Fővárosi Ítéltábla 16. Gf. 40.080/2005/6.)

34. ÍH 2005/4/169.

A kft. tagváltozás cégbírósági bejelentésére kétféleképpen is sor kerülhet. Mód van arra, hogy a társaság a Gt. 138. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazással élve mellőzi a társasági szerződés módosítását, és csak a hatályos tagjegyzéket nyújtja be az arra megszabott módon a cégbírósághoz. A cégbíróság az ilyen változásbejegyzési kérelem teljesítését nem kötheti a Gt. 138. § (3) bekezdése szerinti nyilatkozat bírósághoz való beadásának feltételéhez. A társaság ugyanakkor dönthet úgy is, hogy a tagváltozás kapcsán módosítja a társasági szerződést, és a változásbejegyzési kérelmet ennek megfelelően nyújtja be. Ilyenkor a cégbíróság hivatalból vizsgálja a szerződésmódosításban foglaltak tartalmát és jogszabályi megfelelését. [1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 138. § (2)–(3) bek., 157. § (3)–(4) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 13. Cgf. 43.198/2005/4.)

35. ÍH 2005/4/172.

A felszámolási eljárás célja nem egy konkrét követelés érvényesítése, hanem a hitelezők kielégítése az adós jogutód nélküli megszűnése révén. Erre figyelemmel nem az eljárást kezdeményező hitelező követelésének mértéke veendő alapul a „pertárgy” értékének megállapításakor, hanem a meg nem határozható perértékre tekintettel kell az eljárási költségeket kiszámítani. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 1. § (3) bek., 6. § (3) bek.; Pp. 75. § (2) bek., 157. § e) pontja; 32/2003. (VIII. 22.) IM r. 3. § (3)–(4) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 11. Fpkf. 43.296/2005/2.)

36. ÍH 2005/4/175.

Perbeli egyezséget csak a bíróság előtt lehet megkötni. A peres eljárásban a tárgyaláson, a nemperes felszámolási eljárásban értelemszerűen a meghallgatáson kell nyilatkozniuk a feleknek az ajánlatról és annak elfogadásáról. Súlyos eljárási szabálysértést követ el az elsőfokú bíróság azzal, ha meghallgatáson kívül, a felek együttes jelenlétének hiányában, nyilatkozataik mellőzésével hoz a hitelezői igény tárgyában az egyezség tartalmát is megállapító jóváhagyó végzést. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 6. § (2) bek.; Pp. 148. §, 252. § (2)–(3) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 43.331/2005/5.)

37. ÍH 2005/4/171.

A külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepének bejegyzési kérelmében – jegyzett tőkeként – azt az összeget kell feltüntetni, amelyet az anyavállalat a fióktelep működéséhez rendelkezésre bocsátott. E vagyont (ilyen tartalmú jogszabályi előírás hiányában) nem szükséges az alapító határozatban szerepeltetni, a bejegyzési kérelemben azonban a jegyzett tőke rovatában meg kell jelölni. [1997. évi CXLV. (Ctv.) 12. § (1) bek. g) pontja, 19. § (2) bek.; 2003. évi XLIX. tv. 21. §; 2000. évi C. tv. 35. § (6) bek.; 1997. évi CXXXII. tv. (Ftv.) 4. § (1) bek., 5. § (1) bek. b) pontja, 6. § (1) bek., 11. § (1) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 10. Cgf. 43.740/2005/2.)

38. ÍH 2005/4/174.

A hitelezői követelések felszámoló általi nyilvántartásba vételének feltétele – a Cstv. 57. § (1) bek. a) és c) pontjában foglalt követelések kivételével – hogy a hitelező a regisztrációs díjat befizesse, és ezt a felszámolónak igazolja. A regisztrációs díj megfizetése alól még költségmentesség biztosítása esetén sem mentesülhet a hitelező, mivel az nem tekinthető perköltségnek. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 3. § (1) bek. c) pontja, 46. § (5) és (7) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 44.117/2005/3.)

39. ÍH 2005/4/177.

Vagyonrendezési eljárás lefolytatása csak a cég törlését követően meglévő vagyontárgyra rendelhető el, akkor, ha az a törlést megelőzően a törölt cég tulajdonában állt. [1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 58/A. § (1) és (3) bek., 58/B. § (2) bek.; 1993. évi LXXVIII. tv. (Lt.) 39. § a) pontja]

(Fővárosi Ítéltábla 15. Vpkf. 45.429/2004/3.)

A Bírósági Döntések Tára című folyóiratban 2005. évben megjelent határozatok

1. BDT 2005/2/30.

Amennyiben a cégbíróság a céget a működés törvényességének helyreállítására hívja fel, a cég maga döntheti el, hogy a jogellenes működés kiküszöbölésének melyik formáját választja, a bíróság a törvényes működés helyreállításának módját kötelezően nem határozhatja meg. (Ctv. 54. §)

(Fővárosi Ítéltábla 16. Cgf. 44.583/2004/2.)

2. BDT 2005/3/39.

A felszámoló a felszámolás kezdő időpontja előtt kötött szerződések tekintetében maga dönti el, hogy – ha ennek feltételei fennállnak – az igényérvényesítést a Csódtv. 40. § (1) bekezdése szerint saját nevében, vagy valamely Ptk. szerinti jogcímmel alapítottan látja célravezetőnek. Ha az utóbbit választja, a keresetet kizárólag az adós nevében, annak képviselőjeként eljárva indíthatja meg eredményesen, e vonatkozásban ugyanis önálló keresetindítási jogosultsággal nem rendelkezik. [Csódtv. 40. § (1) bek.; Ptk. 200. § (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 12. Gf. 41.370/2003/4.)

3. BDT 2005/3/40.

A perköltség-biztosíték intézménye azt a célt szolgálja, hogy az alperesnek a pernyertessége esetére megkönnyítse a külföldi felperest terhelő és őt megillető perköltség kiegyenlítését.

A felperesnek a készfizető kezesként perbevont alperessel szemben is fennáll a perköltség-biztosíték fizetési kötelezettsége. [Pp. 89. § (1) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 14. Gpkf. 45.286/2004/2.)

4. BDT 2005/4/52.

I. A keresetösségi jogot meg kell különböztetni a perindítási (kereseti) jogtól. Ez utóbbinak csak a perbeli jogképesség az előfeltétele, míg a keresetösségi jog (perbeli legitimáció, igényérvényesítési jogosultság) ezzel szemben a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik, azt jelenti, hogy a felperest megilleti a keresettel érvényesített jog az alperessel szemben. A perbeli legitimáció hiánya esetén – törvényi kivételtől eltekintve – a keresetet ítélettel kell elutasítani. A Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontjában meghatározott esetekben a perbeli legitimáció perelőfeltételnek minősül, mely szabályt megszorítóan kell alkalmazni.

II. Az egyes kereseti kérelmek külön történő elbírálásánál az elkülönítés jogintézményének alkalmazása nem kötelezettség, hanem csak egy – célszerűségi szempontok által vezérelt – lehetőség.

III. A tárgyalás berekesztését a bíróságnak az érdemi tárgyalás befejezésekor, valamint olyan esetben kell alkalmaznia, ha a perbeli igény valamely részéről külön kíván érdemben dönteni. [Pp. 130. § (1) bek. g) pont, 149. § (1) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 12. Gf. 40.153/2004/2.)

5. BDT 2005/4/57.

A cégbíróóság bejegyzési kérelmet elutasító határozatának meghozatalát követően nincs törvényes lehetőség a kérelem visszavonására. A bejegyzés tárgyában hozott határozat kötőereje kizárja, hogy azt a bíróság saját hatáskörben hatályon kívül helyezze és az eljárást megszüntesse.

A jogi képviselő által a kérelem visszavonása tárgyában benyújtott és az eljárás megszüntetésére irányuló beadvány nem tekinthető fellebbezésnek, mivel nem a bíróság határozata elleni jogorvoslatra irányul. [Ctv. 27. §; Pp. 227. § (1) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 10. Cgf. 43.055/2004/2.)

6. BDT 2005/5/61.

Üzletrész átruházásával összefüggő, a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságával kapcsolatos jogvitánál az üzletrész forgalmi értéke megállapítása szempontjából különös jelentősége van a társaság ügyletkötéskori cégértékének. Az e vonatkozásban szerepet játszó különféle tények és körülmények vizsgálata akkor is elengedhetetlenül szükséges, ha a cégérték tekintetében egyes vagyonelemek meghatározó fontosságúak. [Ptk. 201. § (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 14. Gf. 42.049/2003/5.)

7. BDT 2005/5/67.

A hitelező az általa vitatott közbenső mérleggel szemben kifogást nem terjeszthet elő, a hitelező számára kizárólag az észrevétel előterjesztésének lehetősége adott. Amennyiben a bíróság a hitelező észrevételében foglaltakat a közbenső mérleg jóváhagyása során figyelmen kívül hagyja, e jóváhagyó végzés elleni fellebbezés kapcsán kereshet jogorvoslatot. [Csódtv. 50. § (5) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 11. Fpkf. 40.744/2003/2.)

8. BDT 2005/6/80.

A felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos egyéb – nem pénz, vagy pénzben kifejezett – követelést nem a felszámolási eljárás keretében, hanem az általános hatáskörű arra illetékes bíróság előtt lehet és kell a jogosultaknak érvényesíteni. [Csódtv. 38. § (3) bek.; Pp. 28. §]

(Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 45.174/2004/2.)

9. BDT 2005/6/82.

I. A taggyűlési határozat megtámadására nyitva álló harmincnapos határidő szubjektív, elévülési jellegű határidő. Az anyagi jogi határidő számítására nem a Pp., hanem a Ptké. határidőkre vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

II. A közgyűlési meghívó aláírásának illetve cégszerű aláírásának hiánya nem jogszabálysértő, mivel a törvény illetve az alapszabály erre vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz. A közgyűlési meghívó arra való utalása, hogy a beszámoló, az igazgatóság, illetve felügyelő bizottság jelentése a társaság székhelyén megtekinthető, a törvényben előírt tájékoztatásnak nem felel meg. [Gt. 47. § (3) bek., 228. § (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 10. Gf. 40.047/2005/3.)

10. BDT 2005/7-8/103.

A vagyonrendezési eljárás önálló nemperes eljárás, amelyhez az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) tételes eljárási illetéket nem rendel. Az eljárás célja a cég törlése után előkerült „gazdátlan” vagyontárgy sorsának rendezése és nem egy meghatározott követelés érvényesítése. Ezért az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg, melynek következtében az eljárás illetékének megállapítása során az Itv. 39. § (3) bekezdésének előírásait kell alkalmazni. [Itv. 39. § (3) bek., 42. § h) pont]

(Fővárosi Ítéltábla 11. Vpkf. 43.324/2005/2.)

11. BDT 2005/9/119.

Ha az adós gazdálkodó szervezet a felszámolási eljárást kezdeményező kérelemről való bírósági értesítés előtt él beszámítási kifogással, az adós tartozását vitatottnak kell minősíteni, és e jogvita tárgyában az általános hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság határoz.

Ha viszont a beszámítási kifogás a felszámolási eljárást kezdeményező kérelemről való bírósági értesítést követően kerül előterjesztésre, a felszámolási eljárást lefolytató bíróság köteles a beszámítási kifogás tárgyában a szükséges bizonyítást lefolytatni, és állást foglalni abban a kérdésben, hogy a beszámítás megszüntette a hitelező követelését vagy sem. [Csódtv. 27. § (2) bek. a) pont; Ptk. 296. § (1), (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 45.510/2004/5.)

12. BDT 2005/9/123.

Ha az adós írásbeli képviseletére, cégjegyzésére az ügyvezetők együttesen jogosultak, az egy ügyvezető által aláírt ügyvédi meghatalmazás érvénytelen, ezért a felhívás ellenére hiányosan benyújtott meghatalmazáson alapuló jogi képviselő által előterjesztett fellebbezés nem joghatályos. [1988. évi XI. törvény 26. § (1) bek.; 1997. évi CXLIV. törvény 40. § (3) bek.; 1997. évi CXLV. törvény 17. § (2) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 43.571/2005/5.)

13. BDT 2005/10/131.

A cég ellen elrendelt felszámolási eljárás önmagában nem teszi „okafogyottá” a folyamatban lévő törvényességi felügyeleti eljárást. [Ctv. 49. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 10. Cgf. 40.742/2003/5.)

14. BDT 2005/10/132.

A cég „főtevékenysége” és a cégnévben megjelenő „alapvető tevékenysége” nem azonos fogalom, következésképpen nem követelhető meg, hogy a cégnév tevékenységi jelzőjeként a főtevékenységet szerepeltessék. [Ctv. 15. § (1) bek., 20. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 13. Cgf. 43.537/2004/2.)

15. BDT 2005/10/133.

A működés törvényességének helyreállításával az eredetileg alapos okkal kezdeményezett törvényességi felügyeleti eljárás folytatásának feltételei is elenyésznek. Ilyenkor nem a kérelem elutasításának, hanem a törvényességi felügyeleti eljárás befejezetté nyilvánításának van helye. [Ctv. 50. § (1) bek. c)–d) pont]
(Fővárosi Ítéltábla 14. Cgf. 44.587/2004/2.)

16. BDT 2005/10/135.

I. A Csódtv. 49. §-ának (5) bekezdése szerinti igényérvényesítés az értékesítés formáira és a közjegyző igénybevitelére vonatkozó rendelkezésekbe ütköző szerződések megtámadását teszi lehetővé. Az értékesítés formái lehetnek: a pályázat, az árverés, illetőleg az ott meghatározott feltételek esetén az értékesítés egyéb nyilvános formája. Az értékesítés nyilvánosságára, valamint a pályázat, illetve az árverés mellőzésének törvényes feltételeire vonatkozó rendelkezések megsértésére alapított megtámadásra is vonatkozik a 30 napos keresetindítási határidő.

II. A tévedésre (megtévesztésre) mint érvénytelenségi okra hivatkozva a mások által kötött szerződés nem támadható meg, mert e jog csak a sérelmet szenvedett szerződéskötő felet illeti meg. [Csódtv. 49. § (1), (5) bek., 49/A. §, 49/B. §; Ptk. 210. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 15. Gf. 40.095/2004/8.)

17. BDT 2005/11/148.

Amennyiben a lízingbeadó az általa adásvételi szerződéssel vásárolt gépkocsi lízingbeadására vonatkozó szerződésben az adásvételi szerződésben biztosított valamennyi jogáról (a tulajdonjogot kivéve) a lízingbevevő javára lemond, ez olyan engedményezésnek minősül, mely az adásvételi szerződés hibás teljesítésével okozott kárigényen alapuló követelés érvényesítésének jogát is magában foglalja.

A lízingbeadó által engedményezett kárigények része – a helyállási kötelezettségből adódóan – az a kár is, amelyet közvetlenül nem a lízingbeadó, hanem a lízingbevevő szenved el, de amelyet a lízingbeadóval szemben a lízingbevevő jogszerűen érvényesíthetne. [Ptk. 207. § (1) bek., 329. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 10. Gf. 40.170/2005/4.)

18. BDT 2005/12/172.

Nem a Ctv., hanem a Csódtv. rendelkezései alkalmazandóak a végelszámoló tevékenysége, mulasztása miatt benyújtott kifogás elbírálásánál. Hatáskör hiányára hivatkozva a cégbíróság a kifogást érdemi vizsgálat nélkül nem utasíthatja el. [Csódtv. 521. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 13. Vgkf. 43.778/2005/2.)

19. BDT 2005/12/174.

I. A közvetítői tevékenységről szóló törvényben szabályozott eljárás a polgári jogviták bíróságon kívüli rendezése elősegítésének eszköze. A fizetésektelenség megállapítására és a felszámolás elrendelésére irányuló eljárással összefüggésben a közvetítői eljárás igénybevétele szóba sem jöhet. Ezért a közvetítői eljárásra való utalás hiánya nem eredményezheti a jogi képviselő által előterjesztett felszámolási kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását.

II. A jogi képviselő részére adott meghatalmazás szabályszerűsége tekintetében felmerülő kétely esetén a meghatalmazást adó képviseleti jogosultságát hiánypótlás keretében kell vizsgálni, nincs helye a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának. [Pp. 121. § (1) bek.; Csódtv. 24. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 43.263/2005/6.)